

ج

ئارامى دلان

ئاماوه كردنى
لە حسەد مھەد

پیشەگى:

بەناوى خواي بەخشندەو مېھرەبان بىڭومان خواي گەورە زانا
و دانايىه ئەوانەي ئىمەي مرۆڤ فىرى دەبىن ھەمووى لە
رەحمى خواي گەورەيە بۆيە گەورەيى و ستايىش و پەرسەتىن
بەحەق تەنها شايىھنى خودايىه درودو سلاو بۇ پىشەواي
مرۆڤايىھ تى (مەحمد) كە پىغەمبەرى خوايىه. خويىنەرى
ئازىز، ئەم كىتىبەي بەردەستت كۆكراوهى كۆمەلىك و تەيە لە
چەند بوارىكى جياواز. و تەكان يەكىكە لەپرس و با به تە
گرنگەكانى رۇزانەمان لە ھەموو شويىنەك و بەھەموو زمانىك
ئەپىتە باسى سەر زارمان، زورجار و تەيەك بۇ چەند
مەبەستىكى جياواز بەكاردەھىنرىت ھۆكارەكەشى ھەلگرى
واتايىھ زياترە. رەنگە بەناوبانگترىن نوسەر لەماوهى
تەمەذىدا چەندىن ئەزمۇون كۆدىكاتەوە لەچەند و تەيە كدا
بە ئىمەي بلىت ئەمەش ئەو دەگەيەنىت ئىمە بە
خويىندەوەي چەند و تەيەك ئەزمۇونى چەند سالەي
دانايىھ كىمان دەستدەكەۋىت.

وەفا لە مەرۆقىدا جوانترىن بەشى بونىيەتى.

لەپەرۋىشى دىدارتىدا

بەرد شەق دەبىن

لەشەيدايس ئەويىنتىدا

پۈوح بالەكانى لىك دەدات.

خۇدا عاشق و عارفى دەۋىت

نەك مشتهرى بەھەشت.

هیچ شتیک له رق و کینه ئاسانتر نیه، بەلام
خۆشەویستى پیویستى بە نەفسیکى بەرزە.

ساتیکى هیجران بۇ عاشق وەك سالیکە
وەسلی سالیکى پیکەوە ، بۇ ئەو خەیالیکە.

گیانت بەمینى تا ئەبەد، ئەمما كەچاومان رۆشنه
بەتۆ

ئەي كەشاد و بەخشندهو پیکەوە گیانى دووسەدى
وەك من بەتۆ.

فارامی دلان

باده له جوش و خرۇشدا گەدای جوش و خرۇشى

ئىمەيە

چەرخ لە سورانىدا گەدای ھوش ئىمەيە

باده بە ھۆى ئىمەوە مەست بۇو، نەك ئىمە لە

ئەوھوھ

جەستە لە ئىمەوە بۇونى ھەيە، نەك ئىمە لەوھوھ.

ئەگەر حەوت جار كەوتى بۇ جارى ھەشتەم

ھەستەوە

تەنانەت وشەي "سەركەوتىن" يىش كەوتىنى تىدىايە.

پهزاره و خهفت له دلت لابره

کارسازی ژيان خوداي بانى سهره

ئىتر مهپرسه چىبۇو چۇن كرا

ئەوهى رۇدەرات قەزاو قەدەرە.

بىن هيوايى بۇ مردووه كانه

لهچى بىن هيوايى كە هيشتا تو زىندوى.

ھەتا ھىلالى ئەبرۇي تو نەبىنم جەزىم ھەر نايىھ

لە ماھى ئاسمانم چى كە مانگى من لە ئەرزايىھ.

پشت به خوا ببهسته و ئارام بگره

يان بهئاواتت دەگەي

يان لە حىكمەتىك تىدەگەيت.

لىگەرپىن با خەيال حوكمى دونيا بکات

ماندوبووين لە درۆكانى واقىع.

ئىلاھى كە تو مەحبوبى دلەم بىت

ج باكم بەسوالى حوبى دروستكراوهكانت هەبى.

له گول جوانترن ئهو كەسانەي
ھەستى كەس بريندار ناكەن!

------*

ھەرشتىك له دونيادا بەھايەكى ھەيءە ئەم ئهو
شتهيءە كە
كە جەنگاوهرانى دونيا تىّدەكۆشىن كە فېرىبىن.

------*

لەنيوانى خۆشەويىستى و خۆپەرسىيدا
تەنيا داوىكى بارىك ھەيءە
بەجۇرى ھەندى جار لىيماڭ تىّكىدەچى،
خۆپەرسى بەنرخى خۆشەويىستى دەفرۇشىن.

هاورپی باش کاته خوشەکانت خوشتر دەکات
کاته سەختەکانیشت ئاسان دەکات.

------*

لەکاتى خوشى وناخوشى شوکرى خودا بکە
بەوهى پىسى بەخشىوي
دەرگايىھەكى شەپ دادەخات و
ھەزار دەرگاي رەممەت دەکاتەوه.

------*

پىچەي لوت بەرزى بشكىنن موحىبەت جوانلىقىنە.

خودایه نیهتی دلم ئەسپىرم به تو
 کە بەشاينى منت زانى بۆم بەدى بىنە
 كەر نا يارمهتىم بە تا شايەنى بىم
 دووباره داواي بکەم پىمى بېھخشى.

كۆتا كەس لەگەلت دەمىننەوە ئەو كەسەيە
 تۆى لە رۇوەدا دىتوھ نەك رۇخسارەت.

تا ماوى لە ژياندا رەزامەندى خوا بەدەست بىنە
 دواجار

مردن دىت و كۆتايى بەھەموو شتىك دىت.

نارامى دلان

قلب مع الله لا يتأنى
دل له كهله خوا ئازار ناچيئى.

پلهه كردن ده رده، ئارامگىرن ده رمانه.

مه ولانا ده لىت پىيم خوشە دل شكاوبىم نەك دل
شکىنەر

چونكە مە حشەرە كەي خوا زور بە ئازارە.

کاتیک خوشەویستى خوا بونى ھەيە
ئىتىر رۇوح لە ھېچى كەم نىيە.

لەم سەردەممەدا ھەموو بەجۈرىك گۆپاوبىن
تەنها ئەوهندە ئاگادارى يەكتىرىن
كەدەزانىن لە ژياندا ماوبىن.

دلت پېپكە لە خوشەویستى و مىھرەبانى گەر
رۇزىك شكا با بۇنى خوشەویستى و مىھرەبانى
بەھەموو شاردا بلاوبىتەوھ.

لەھەزاران يەك نەفەر ئەھلى دلن
ئەوانى تر پەيکەرن و ئاۋ و گلن.

فرمیسکەكان نزان گەشت دەكەن بۇ لاي خودا
کاتىك كە ناتوانىن قىسىبکەين.

خويىندەوار نىم بۇ خويىندەوهى تانەي خەلکى.

هه موومان به هه شتمان دهويت و
هه وليشي بو نادهين.

ئيمان هم هيذه هم نوره
ئيمان مرؤف دهكات به مرؤف.

هه ر دهريين و پيناكهين
هه ر دهلين و تيناكهين.

نارامی دلان

ههولدانی که سیک بو به هیز ده رکه وتنی
نیشانهی لا واژیه تی.

کاتیک مرؤف عاشق ده بیت
هممو شتیک زیاتر به های ههیه.

بیر له را بردوو مه که روو
زورترین ئایه ت باس قیامه ت ئه کات.

نارامی دلان

ترسنوکه کان نه شکست دینن نه سمرده کهون.

کاری باشه له دلتا بروینه چونکه
هیچ کهس ناتوانی له رازی دلی خوی ههلبیت.

نهینی ژیان ثهومیه گمر حموت جار کهوس
ئومیدت به همشتمین جار ههبلیت.

ھەرگىز ناتوانى دلت پىشىكەشى كەس بىكەيت

كە هي خوت نىيە.

ئىمان تەنها رېڭەيە كەوا دەمانگەيەنىتە

بالتىرىن پلهى ئەشق.

ھەركەس ئارەزوھكانى زالبۇون بەسىرىدا

ھەمۇو دەروازەكانى بەخت و

سەركەوتى لە روو دادەخربىت.

دلتنان شیرینی ئیمان ناچىزىت

هەتا دونيا نەويست نەبن.

دۇو كار دەبىنە ھۆى دلرەقى:

زۆر وتن ، زۆر خۆرى.

خەلک خۆيان بە شتىك نەرازاندۇتهوه جوانتر بىت
لە راستگۆيى و گەران بەدواي رېزقى حەلەلدا.

قەدى بۇونى خۆت نازانى

تا نەزانى بۇ ئەو چەندە گىنگى.

دلت ئارامبىكەوە لە خۆشويىستنى خۆت.

بەرزىرىن سەربەرzi سوجىدەبرىدە بۇ (الله).

رەوشت بىرىتىھ لەھۆى مەرفە

چاکە كىردىنى بەلاوه ئاسان بىت.

ترسم لە ئازاردانى دلى بەرامبەر ھەيە
ئەگىنا وەلامم زۆرە.

ئىدى لە مەخلوقات ماندووم
جوانى خالقىم گەرەك
من ساتىك لە ئەو ئەروانم
خۆم دەبىنم ، لەخۇشمدا جوانىيەكەي ئەو.

بهر له ئاو دهست نويز به خوشە ويستى بگره
چونكە بە دلىكى رق هە لگرە وە نويز دروست نيه!

------*

نيوهى تەممەنم پەريشانى
نيوهەي ترى پەشيمانى.

------*

دلخۆشكىدىنە هەمموو كەس لە تواناي ئىممەدا نيه
ئەوهندە بە سە كە هيچ كەس بەھۆي تۆوه ئازار
نەچىزى.

دل پیر نابیت ته‌نها رۆژ به رۆژ تیروانینی
نزيکتر ده‌بىته‌وه له تيروانيني ئەقل.

رۇخت به دلىه‌وه گرى بده بۇ ئەوهى
دلىت شكاند توش بمرى.

من كە لەنیوان شەپۆلى عەشقى تۆدام
بە من دەلىي لە كويى؟
من لەكوى بزانم لە كويى!

نارامی دلان

له وتهی شهوقی ئهو له دلم ده دات

چوار و هرزه گول ده گرئ دلم .

مه ولانا ده لىت: خۆزگە دوو دلم ده بwoo يە كەميان
پربوايە له خۆشە ويستى خوا

ئه وھى دوو مەيشيان له رقى يە كەم زياتر خوداي
خۆشبو يىستا يە.

كەر مالت لە شوشە بwoo بەرد مە گرە مائى كەس.

گەر دلت بەرگەي شكان ناگرىت عاشقىش مەبە.

ويژدان تاكە دادگايە پىّويسى بە حاكم نىه.

ئارامگىرن بىرىتىه لە نزاكردىن و چاوهەرانبۇون

نەك ناشكورى و ناچاربۇون.

جو انقرین نمو که سانه‌ی ترسی خودا

له چاوه‌کانیاندا به‌دی ده‌گرن.

به‌وهدای بزانه کچه‌که‌ت گهوره بووه ئازاره‌کانی له
تؤ ده‌شاریته‌وه و به‌ته‌نها ده‌گرئ.

بینده‌نگی حموت پیت و همزار هاواره
و تویانه بینده‌نگی سمر سه‌لامه‌ت ده‌کات
بن ئاگا دل پارچه پارچه ده‌کات.

خۆزگە بەکرپێن هەبوايە: ڤیتامینى شعور و

دەرزى نەرمکردنى قسە

ەپس رېز و شروبى ئىھمال كردن.

ئاھر نەخۆشەكانى ئەم سەردەممە پیویستيانە.

ھىزى قسەكردنم نەماوه گەر شتىك

ھەبوايە لە بىدەنگى ئارامتر ئەوا دەمکرد.

مرۆشقەكان بىن بالىشنى كەچى يەكترى جىدەھىلىن

بەلام بالىندەكان بالدارىشنى ھەميشه بەيەكەوەن.

ئەمشەو بىدار بىن پىنكەوھ ؟

يان بخەوين و خەو بىيىن بەيەكەوھ ؟

ھەر شتىڭ دابەشى دووھى بىكەي كەم دەكات
جىڭە لە بەختەوەرى تا بىت زىادەكت.

خۆزگە لە گوندىكى چۈلەدا عاشق بىومايە ئاخىر
ئەم شارە بۇ دووبارە بىيىنهوھت زىاد لە ئەندازە
گەورەيە.

ته‌نها راستی بلن گهر له دژی خوشت بوو
ده‌سکه و ته‌کانی درو کاتین.

ئىمە چيانىن تا نەكەوين دەكەوين بەلام بە^ه
ھىزىكى ترەوە ھەلەستىنەوە.

مرۆش نابى شەرمەزارى ئەوەبىت كە سەردەمېك لە^ه
ھەلەدابووه هىچ نەبى ئىستا له راپىدووی ئاقىل
ترە.

شهوان کاتن هه مهو که س نوستون تو ئه وەي
ئە تە ويىت بىدرىكىنە چونكە نزىكتىن كەست
خودا يە.

کاتن لە دەرگا چوومە دەرەوە دايىم ھاوارى كرد
دلت داپوشە مرۆقەكان لىرە زۆر ساردن با سەرمات
نەبن.

لە پىشته وە لىت دەدەن و دواتر دەلىن
بەم جۆرە بىھىز بۇوي.

ئەگەر نیومى مرۇققایەتى فىرېبىن دەست نەخەنە
 كارىكەوە كە پەيوهندى بە وانهونە نىھ ئەوا
 نیوهكەي ترى بەئارامى دەزىن.

.....

تۆ بەلىنت بە من دا ئەوەي لە نىوانماندايە
 هەميشەيىھ

بەلام من لە بىرم كرد لىت بېرسىم:

مەبەستت عەشقە يان رەنچە.

ئەزىزم بمبورە يازوو دەگەمە ئەوشويىنە، وەك چۆن

لە دايىك بۇوم

يا درەنگ دەگەمە ئەوشويىنە وەك چۆن لەم
تەمەنەدا عاشقى تۆ بۇوم.

گرنگ سەرەتاكان نىيە

گرنگ كى دەستت دەگرى تا كۆتايى.

كەناحالى لە حالم جا چۆن حاليت بىكم لە حالم!
كە حاليت و خوت ئەكهى بەناحالى! خوا حالت كا
بە حالم.

ته‌نها دوو که‌س له ژیاندا لیت تیده‌گمن

یه‌کیکیان به دوخته‌که تیپه‌ریوه

ئه‌وی تریان که بـهـهـشـتـی خـوتـت بـو ئـامـادـهـکـرـدـوـوـهـ.

گـهـرـخـهـمـیـ دـلـیـ بـهـرـاـمـبـهـرـهـکـهـمـ نـهـبـیـتـ هـیـچـ
قـسـهـیـهـکـ بـنـ وـهـلـامـ جـیـنـایـهـلـمـ.

خـوـشـهـوـیـستـ گـهـرـ رـوـزـیـکـ هـهـسـتـ بـهـخـوـشـیـ

کـرـدـ بـهـشـ مـنـیـشـ لـهـ بـیـرـ مـهـکـهـ

دادـپـهـرـوـهـرـانـهـ نـیـهـ ئـازـارـهـکـانـتـ لـهـگـهـلـ منـ

وـ پـیـکـهـنـینـهـکـانـتـ لـهـگـهـلـ ئـهـوـ.

غەيرى رۇخسارت ھەرچى ئەبىنم

نورى چاومى پى كز ئەبن.

لە سورەتى يوسفەوە فىربۇوم

رۇشتۇو دەگەرىتەوە

نەخۆش شىفا وەردەگرىت

دلتەنگىيەكان لە ناودەچن

خەممەكان دەبنە خۆشى

ئەمەش تەنها پەيوەستە بە كات و ئارامگىرنەوە.

ئارامبکرە رۆزىك يەكىن دىت و دەلىن پىكەنинە كەت
جوانترىن شته كە بىنىيەتىم.

دۇوربۇن لە "ئازىز" دەردىكە نزىكبوون لە¹
ھەموو "بەنى ئادەمېش" دەرمانى ناكا.

ھيواخوازم

كۆتاينىك بىدۇزىنە و شايەنى ھەموو ئەو
شتانە بىت كەپىيدا تىپەرپۇون.

ده بىنى ئەي دۆست كەس

يادمان ناکات خەم نەبىن.

تۆ دەتوانىت نەبىت؟ كاتىك بىزانتىپ رۇناكى
ژيانى من بە داخستنى چاوهكانت رەش ئەبىت.

سيُعَوِّضَ اللَّهُ عَنْ هَذَا كُلَّ التَّعْبِ
الذِّي قَاتَمَهُ دُونَ أَنْ تَكَلَّمَ.

خودا قەرمبىسى ھەممۇ ئەو ماندۇوبۇنەت
دەكەتەوە كەبەبىن دەنگى بەرەنگارى بۇويتەوە.

تؤ' ۹۹ بەرد ، هەردوكتان سەنگىين
ئەو لەجيى خۆي ، تؤش لەدلى من.

خەياللىك لەگەل تؤ
گشت ئازارەكانم بىردىه باته وە
مەراقمه بىزانم ھاتنت
چى دەخولقىنىت .

خاوهن نەخۆشىيەكى درىز خايەنم ھەتا ھەناسەيەك
بەگيانما دىيت ھەزار جار تؤ بەروحما دىيى.

دواکارم له خوا

من به تو و

تو به من و

من و تو به

شادی هه میشه یی بگه یه نی.

نه چاو دیده‌ی جارانی ما

نه دل مهیلی روزانی زوو.

چ کول شهن بن، چ کولخه‌ن بن، چ سه‌حرا

سه‌یری هه رکوئی بکه‌م تو ئه بینم.

خو من کیو نیم، خو من بهرد نیم گرپی

و له دهروندا بن و نه تویمهوه.

ئەگەر قسمەتت له شتىڭدا ھەبن پەروەردگار
ھەموو ئاراستەكانت دەگۈرپىت بۇئەوهى بگەيت
پىيى ، نائومىيد مەبە.

توكىل على الله

حەيات تەلخ و ئەجهل شىرىنە بن تۆ.

دلم

دەرھات و تۆ ھەر دەرنەھاتى.

نزار قەبانى و تى:

خۆزگە كەسيك دەبۇو

كە لە چاوه کانمان تىيىدەگەشت

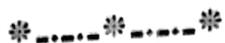
كاتىك دلتەنگ دەبۈويں

ئاماژەي بۇ سنگى دەكىد و دەپىوت:

ئىرە نىشتىمانى تۆيە.

له کوتایدا دل به شوینیک ده گات دوو رنگا زیاتری
نییه يان ده بی بیت به خوین يان بهرد...

شهویک ده چمه گورستان ئه وهی له دلمدایه

بو مردویه کی باس ده کم

خو ئه و كه سانهی زیندوون

له هیچ شتیک تیناگه!

ھۆکاری بىدەنگى ئىستام

نه بىستنى دەنگىيەتى

ئه و دەنگەي ھەموو کات ئەيىت قىسم بو بکە.

تؤ هه واليكم بپرسه

با من بهم حاله

" خراپهوه "

بلیم " زور " باشم !

لهسهر قاچه شكاوه كانت ببره

بهلام با جن پنهجهت لهسهر شانى

كهس نهبن.

مه هيئله خهم

رۇوخساري جوانت بشىئوينى ..

دەخولىمەوھ و دەخولىمەوھ

چركە بە چركە ئەكولىمەوھ !

.....

بەيانىيەك ھەلدىستى لە خەو

ھەموو شىنگىز گۆراوھ

دلتەنگىيەكەت بوهتە دلخوشى

گريانەكەت بوهتە پىكەنین ئەوهى تۆ چاوهرىيەت
دەكىد دېتەدى تۆ بەس ئومىدد ھەبىت ئومىدد..

.....

شەو دلگىر نىيە

دلمان گىرى كەسىنگىز لىرە نىيە...

ئەو زەردىخەنەيە چەندە جوانە!

كە بەخەم دەلىٽى: من بەھىزىزىم.

سەرنج رائەكىشى،

وەك دىرىپىكى تۆخ كراو لە نوسىينىكى درىژدا.

چەند بە ئازارە!

كاتى بەدلىكى پر لە

گلىيەوە بىندەنگ دەبىت..!

زهردنه هه مهووکات دلخوشی نیه،

به لکو ههندی جار تهناها بو

د اپوشینی ئازاره کانه.

به عهتر یان ووت :

دهبیته ھاونشینی هەر كەس ، بۇنى خوشى
خۇتى پىن دەبەخشى!

ووتى :

من سەير ناكەم ئەو كەسە كېيىھ ، دەروانىمە
خۆم كە من كېيم!

وتنی زور بیری ئەکەی؟

وتم کن

وتنی ئەو کەسەی کە خۆشت ئەوی

وتم چون زانیت؟

وتنی له نیگای چاوه کانت.

تاکە بەلینه کە هىچ گومانىڭم لىنى نىيە

{فَإِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا}

دواى هەموو ناخۆشىيەك خۆشى دىت.

دونيا پېرە له کەسانى

پىن گەيشتىوو تى نەگەيشتىوو...!

خهیال..

پارچه یه کی تری ژیانه

هه میشه خوشیه کانی تیدا به لاشه ..

چاو له ئاستى عهیبى خوشە ویست كويىرە

بۇ عهیبى دوژمن دائم دلىرە.

ھەر كەس كە دەبىنى نارەزايىه زارى

دا خۆم ئەم دنیايىه بەرەو كىيە بارى؟

نارامی دلان

مرۆڤ لەوساتە نامرى كە دلى لەلىدان ئەوهەستى.
بەلكو لە ساتەوە مردوووه كە لە ھيواخواستن
ئەوهەستى.

گەر بروات بەوە نەبى تى ئەپەرى
تىشپەرى ھەست بە گرنگى تى پەرينى ناكەيت

ئەسپ ئەسپى ئەبىت. مانگا مانگاي ئەبىت.

تەنبا مرۆڤ مرۆقى نابىت، مرۆڤ
ئەبىت پەروردە بکريت بۇ ئەوهى بېت بە مرۆڤ.

سن نوور، تیکه‌ل به یه‌کتری بن،
جوانترین ره‌نگ به دونیا ده‌به‌خشن!
ئیمان، ره‌وشت، زانست.

لهو شوینه‌ی لیوه‌کان بینده‌نگن
دل هه‌زار زمانی هه‌یه.

هه‌مو و شتیک تا بیدؤزیته‌وه
ده‌بیت بوی بگه‌رییت.

جگه له‌یار نه‌بیت
که دؤزیته‌وه، بوی ده‌گه‌رییت.

لەدەردو بەلاشدا ئەيچىزىم لەزەتس ئىمو

ماتى ئەموم ، ماتى ئەموم ، ماتى ئىمو

ھەممۇو كەسىك مافى ئەوهى ھەئىھ سەبارەت بە

رىباز و رېزەوهەكە خۆى بلىت

ئەمە حەقە، جوانە

بەلام مافى ئەوهى نىيە بلىت

ھەر ئەمە حەقە، ھەر ئەمە جوانە ... !

ھەر بانگەوازىك تۆى بۇ سەرمۇھەنلىكىشى

بىزانە ئەو بانگە لە سەرمۇھە راھاتووھ.

لەدەردو بەلاشدا ئەيچىزىم لەزەتى ئەو

ماتى ئەوم، ماتى ئەوم، ماتى ئەو

ھەمۇو كەسىك مافى ئەوهى ھەيە سەبارەت بە
رېباز و پېرەوهەكە خۆي بلىت

ئەمە حەقە، جوانە

بەلام مافى ئەوهى نىيە بلىت

ھەر ئەمە حەقە، ھەر ئەمە جوانە ... !

ھەر بانگەوازىك تۆي بۇ سەرمۇھەلىكىشى
بىزانە ئەو بانگە لە سەرمۇھە راھاتووھ.

لەدەردو بەلاشدا ئەيچىزىم لەزەتسى ئەو

ماتىس ئەوم، ماتىس ئەوم، ماتىس ئەو

ھەموو كەسيك مافى ئەوهى ھەيە سەبارەت بە
رېباز و پېرەوهەكەي خۆي بلىت

ئەمە حەقە، جوانە

بەلام مافى ئەوهى نىيە بلىت

ھەر ئەمە حەقە، ھەر ئەمە جوانە ...!

ھەر بانگەوازىك تۆي بۇ سەرەمە ھەللىكىشى
بىزانە ئەو بانگە لە سەرەمە راھات سۈوە.

پنهان ز دیده‌ها و همه دیده‌ها از اوست.

له بهر چاو وونه و که‌چی ئه‌صلی بینین ئه‌وه

آن آشکار صنعت پنهانم آرزوست

ئاره‌زووی ئه‌وه ئاشکرای نهیّنى خولقىنەرە ئه‌كەم

.....

گەر عاشقى له خۇونى جىگەر قوم دە، دەم دەمەى
خوارە، خام كارە هەتا هاۋو و هوو دەكىا. (مەحوى)

مەحوى لەم بەيتەدا زۆر قول پىّدائەگرى 9
بەدەرياي عىشقدا رۇئەچىن و ئەيەۋى ئاشق نەك
تەنها بەزام و دەردى خۆى رازى بىّو بەس بەلکو
ئەبن نالەو ھاوارىشى لىيۇھ نەيەت و ئەفەرمۇوى:
ئەگەرعاشقى راستەقىنەي قوم بىدە لەخويىنى
جىگەرى خۆت و بىخۇرەوه و ھەناسە مەدە تا

تهواوی ئەكەيت و نالىت لىّوه نەيەت چونكە
مەستى راستەقىنه كەسىكە ئەوهنە سەرخۇش بىن
لەھۆشى خۆى بچىن ئەگىنا بە نەفام و ساويلكە
دائەنرى.

مەولانا ئەلى:

لاي ئىمەھەمۇبۇن بە دۆست و ئەغىارەوە
مەستى عىشقى عىشقىن.

لە رېڭاي حەقدا خەيال و سەوداي ئەو،
پېشەواي منه.

ئەو ئاوازەی دەتەۋىت بېيىتە خەونت

لە درەنگانىكى شەو دا

ھەستە و ئەو خەونەت بىكە راستى

چونكە بە تەنها ئەو بەدى ھىنەرە

ئەي عەشق

لاي ھەركەسىڭ

ناونىشان و ناوىكت ھەيە،

من ناوىكى ترت لىدەنئىم:

دەردى بى دەرمان.

ئیلاھى ئەو کاتەی قسە کانمان

بۇنى ناشکورىيانلىق دېت

تۆ ناويانى بىن دەردى دل

ئاخۇ ئىمە كىيى ترمان ھەيە

دەردى دل بىكەين

مەولانا ئەلى:

"رەمەزان ھاتە كۆتا و عاشقان وَا ھاتنە جوش"

حافزىش ئەلى:

"مەي ھاتە جوش و نيازىمەندانى ھاتنە پىش"

رەمەزان كۆتايى ھات رۇزومان ان شالله قەبۈول
بۈوه كەوابىن ئىستا ئەبن داواي مەي بىكەين كاتى

ئەوهىدەداوای نيازمهندىيەكانى خۆمان لە خوابكەين،
تالىبى مانابىن، ئومىدەوارى مەى دەستى ساقى
بىن داوا بىكەن چىتان ئەۋى ساقى وا جامولەمى
مەى پەر ئەكا. دەركاي ليخۇشبوون و سۆزى ئىلاھى
والايه تا ئەتوانن ليلى بىۋشىن تا ناسك
ناسك گيان و رۆختان ئارام بىاتەوه.

حافز لە شويىنېكى تر ئەللى:

ھىلالى مانگ بە دەوري ليۋى جامولەمى مەى وا
ئەكا ئاماژە.

شاعيرىكى تر ئەللى:

"لە سەربانى مال كەوانى ئەبرۇت بنويىنه"
وەرە ئەم سەربانى دلە بە كەوانى ئەبرۇقى
چاوهكانت چاوم لى بروانە، چاوت لىم بى تەنها
تۆم ھەيە،

چهنیک جوان شاعیر به دهربپرینیکی ئەدەبى و
عىرفانى تەعېير لە لوتف و كەرەمى خوا بەخشىندەو
مېھرەبان ئەكەت

ئەلى بە چاوى لوتف و كەرەمى خۆت لىم بىرۋانە. با
بە كىميای نىگاي چاوت ئەم مسى گيانە بۇ زىز
بگۈرۈت

كاتىك خۆشەويىستى خودا

بۇونى ھەيە ئىدى رۇوھ

لەھىچى كەم نىيە!

سەيرى كەس مەكە كە ئاشنای تۆ منم.

که سینک که ریز له مرؤف نه گریت

باشتره که نه باسی خودا

"نه باسی عهداللهت بکات"

مه ولانا ده لیت:

اگر تو عاشقی غم را رها کن

عروسي بین و ماتم را رها کن

تو دریا باش و کشتی را برانداز

تو عالم باش و عالم را رها کن

ئه گهر لهم شهوانه عاشقی خودای که وايه

هوشیارانه واز له غهم بینه له بهر ئه وهی لهم

له گه ل خوابوونه نوری شادی و خوشی دیته کایه ووه

ئەم رۇوناکىيە ئارامى و ئۆقرەيى لەگەلدايە
دەرەوەنگى دەلتەنگى ناھىيىت مەولانا وەسەن ئەم
شەوە بە زەماوهندى گەيشتنە تامكىرىدى حەلاوهى
ئىمان ناو ئەبات ئەلىت ئەم ساتە ھەر ھەمۇوى
خۆشى و شادىيە دەسا واز لە ماتەم و شىوهن بىنە،
واز لە ھىزى ئالودە بە نەفس بىنە كە ھەردەم
ماتەم و شىوهنىيەتى لەسايىيە راپىدووچى كە
تىپەريوھ. جەڙن ساز بىھن و واز لە ماتەم بىنە.
تۆ بىھ بە دەريا و واز لە كەشتى جەستەت بىنە،
تۆ زانا و حەكىم بە واز لەم جىهان و دۇنيا بىنە.
تۆ دەريا بە واز لە كەشتى ژيانە بىنە بىزانە بۆ كۈئ
ئەچىن، خەمى بۆ مەخۇ، زاناو حەكىم بە.

......*

ئیلاھى

تۇ چەند بىن حىساب دەبەخشىت و

ئىمەش چەند بە حىساباتەوە

تەسبىحاتى تۇ دەكەين....!

------*

لە گولستانى سروشتدا ئىمە گولىكى ژاكاوىن

رەنگى پىريمان نەدىوه لە جوانىدا فهوتاواين.

------*

ئەوهى لە ناختە جىنى بىللە

زمان بەرگەي تالى ناگرى

له‌لای من دل به مانای زیندانه

روح حاکمیکی بیویژدانه

حوكمت تا ئەبەدی زیندانه.

هیچ شوینیک لهو دلله ئارامتر نیه که پره له ئیمان.

کاتیک قورئان بwoo به بەهاری دل

هیچ هاوینیک وشكى ناکات و هیچ پايزيک

زەردى ناکات.

گەورەترين چىز لە ژيان
ئەنجام دانى كاريکە كە
خەلك ئەلىن تۆ ناتوانى و پىت ناكرى.

شته جوانەكان كۆتايى هات
ئىستا سەرەي جوانترىنه كانە.

ھەموو شتىك شايىهنى ئەوه نىيە
كاردانەوەت بۇي ھەبىت.

چایت را بنوش
نگران فردا نباش
از گندمزار من و تو
مشتی کاه میماند برای بادها.

چایه‌که‌ت نوش بکه
نیگه‌رانی سبه‌ی مه‌به
له کیلگه‌ی گه‌نمی من و تو
مشتیک کا ئه‌مینیت‌هه‌وه بو بایه‌کان

------*

لیره هه‌موو کاره جوانه‌کانت له بیرده‌که‌ن
چونکه دواين هه‌لويستت به‌دلی ئه‌وان نه‌بwooه.
ئه‌ی خه‌م تو چ جوره ره‌نگیکی..؟!

كە دلى سپى رەش ئەكەي

و قىرى رەش سپى ئەكەي...!!

"امرو بخند، فردا گريه كن"

و اينو هر روز بخون

"ئەمپە پىبكەنه، سبەي بگرى"

وھ ئەمە هەموو رۆزىك بخويىنەرەوە.

ئەي ھاودەمى رۆزگار چۈنى بىن من؟

ئەي خەم رەويىنى دىلنىوا ، چۈنى بىن من؟

"رۇمى" □

وەک باران بە..

کە هاتى با خەلک دلىان پىت خۆشىت

کە رۆيىشتى با ئاسەوارىكىت جى ھېيشتىت

کە ديار نەبويت با نزا بۇ ھاتنت بىكەن .

.....

خدا جاي شب و روز روھى عوض مىكنه

کە بەت بگە بىين!

ھىچ حالى دائمى نىست .

فردا يەرۈز دىگىست..

خودا شوينى شەوو رۆز دەگۈرىت

کە پىت بلىت سەيركە.

ھىچ حالىك بەردەواام نىيە سبەي رۆزىكىتىرە

شەم شەم رۈومەت تۇ بە سەلامەت

اسکالاى دلەم كەوتە قىامەت

------*

ھەركەسى ژىنى بىن ژانى دەۋى

با لە عەين و شىن و قاف دووركەۋى

ع+ش+ق=عشق

------*

I suffered , I learned ,I changed

ئازاردرام ، فىرىبۈوم ، گۆرەم

باین له ته‌رف قیبله‌مهو دیت و وهرزانه

یا بوئی هنه‌ناسه‌ی ده‌می غونچه‌ی لهرزانه؟!

------*

ئەگەر بته‌ویت هەزار رېگە هەیه

ئەگەر نته‌ویت هەزار رېگر هەیه.

------*

له دنیادا وەکوو مۇندالى ناکام

بە ناکامى دەچن دنیا بە کامان

بەھانە مەگرە، له و جامانە جامان

کەرم کە ساقیا، بگرە رجامان

رۆشن که چاوی مونته زیرانت به گەردی رېت!

تەبەرە بن له من، با كەس نەبىن
حەشرى لەگەل حەشەرم!

عاشقان مەستن و ئىمەش دىۋانە
عارىفان شەمعن و ئىمەش پەروانە!

دلینک کاری موحیبەت بىن،

بەبىن رەنچ و بەلا نابىن!

باشتىرە كاتەكانت بەھەولۇدان بۇ چونە بەھەشت
بەسەربەرىت نەك بىسىەلمىئى كە ئەوانى تر ئەچنە
دۆزەخەوە!

مېحرابى دل وگىانە، ھىزى دەستى ئىمانە
عەصايى خەطىبانە، شەمشىرى خۆراسانت!

دلی سه‌نگه ، دهباری گول به‌سه‌ریا

ئه‌وی گوول بwoo، زه‌مانه دایه به‌ر سه‌نگ !

"مه‌حوي"

واته ئه‌وهی دلی وهک به‌رد رهقە گوولی به‌سه‌ردا
ده‌باری، ئه‌وهش کە وهک گوول ناسکە زه‌مانه
ده‌یداته به‌ر به‌رد.

------*

ئه‌و، گولی بـو میزی باده و پـوکـهـر و يـارـي ئـهـوـيـ

من ، گولم بـو تـوـوـيـ بـاـغـىـ ژـىـنـ و دـلـدـارـىـ ئـهـوـيـ

واته: تـوـىـ بـوـ تـىـپـهـپـىـ كـاتـىـ بـىـزـارـىـ ئـهـوـيـ

من ، تـوـمـ بـوـ ئـهـوـيـنـ عـوـمـرـىـ يـهـكـجـارـىـ ئـهـوـيـ.

ئەو دەمەي تىرىن

بەدەنگى بەرز پىئەكەنن

كەسانىك هەن لەبرسان

تowanايى گريانيان نيه

ئاسانە دەستت لەسەر دەمت دانىيى

بۇ ئەوهى قسە نەكەيت بەلام

زۆر گرانە دەستت لەسەر دلت دانىيى بۆئەوهى ئازار
نەخۆي.

قورئان دلە رەقه كان نەرم دەكات

دلە شكىنراوه كانيش ساريژ دەكات.

كەسى سپلە

وەكۆ كويىرىك وايە

كەله دواى چاك بۇونەوە

گۆچانەكەى دەشكىيىت.

چەترەكانغان فرىدەن

باران ھەموو دلۋپەكانى مىھرەبانىن.

هاورى وەك ئاو وايە تىنويەتىت

ئەشكىيىن بەلام ئەوهش بىزانە ھەموو ئاوى بۆ
خواردىنەوە ناشى.

پاستگویی دیارییه کی گرانبھهایه

بؤیه هرگیز له مرؤفه هه رزانه کانه وه دهستت
ناکه وئ.

سبهی نهیئنیه که، خه می بؤ مه خو
دوینن يادیکه، حه سره تی بؤ مه خو
ئه مرؤ دیارییه که قه دری بزانه.

كتیب ئه و شته يه كه ئه مرؤ دهستی دهدهیتن و
ده يخوینیته وه سبهینن دهستت ده گریت تا دنیات
بؤ بخوینیته وه.

مرۆڤ ناتوانیت چاکه له گەل هەموو کەسیک بکات
بەلام دەتوانیت چاکه فىرى هەموو کەسیک بکات.

ئەگەر دۇراو پىيىكەنیت

ئەوه براوه تامى سەركەوتىن له دەست ئەدات

زىر شتىكى جوان و گرانبەھايە

بەلام ئەگەر بىت و پىته كانى بەعەكسەوە
بخويىنېتەوە ئەوه جوانتر و گران بەھاتر ئەبىت.

خەلکى ئەمپۇ نرخى ھەموو شتىڭ ئەزانىن

بەلام قەدىرى ھىچ شتىڭ نازانىن.

--*-*

فېربووم

ئاسوودەيى روح.....لە كەمى گوناھى دايىه

ئاسوودەيى لەش.....لە كەمى خواردن دايىه

ئاسوودەيى دىل... لە زىكىرى خودايىه

ئاسوودەيى زمان... لە كەمى قىسە كىرىندايىه.

عیشقی عاریفان

وای چ جوانه، چه نده شه نگه، عیشقی ئىمە، ئەی خودا!

چه ند راز او، چه ند نیانه، چه ند دلگیره، ئەی خودا!
 هەر بە ئاوی حەياتى عیشقە كە ئىمە دەرەقسین،
 نە زەربى كەف، نە زرمەي دەف، نە نالىھى نەي،
 ئەی خودا! "مەولاناي رۆمىز"

شەمسى تەورىزى، گوتويەتى:

وەك چۈن شاعير لەدوى سەروا، نەخۇش بەشويىنى
 شىفادا، دىلكراؤ لەدوى ئازادى، مەندا لان بۆ رۆزى
 هەينى ھىوا خوازن، عاشقانىش سەۋاداسەرى مەرك و
 فەنان! ھەموو عاشقانى مەدرەسەي

عیرفان، لهه مهو شتانا، مه عشوق ده بین، چونکه
ئهوان، به نوری عیشق، نیگا ده کهن!

Life about balance Be kind,.
but don't let People abuse you.
Trust, but don't be deceived.
Be content, but
Never stop Improving yourself.

ژیان هاوستنگیه میهرهبان به بهلام رېگه
مهده خەلکى به خراپ به کارت بھیتن.
متمانه بکه بهلام فریو نه دریت. قایل به،
بهلام هەرگیز مەوهسته له باشتىركىدنى خوت.

گەر بىنىت خەلکى لەكاتى ناپەحەقى لىت دوور
كەوتىنەوە بىزانە خودا دەيھەۋى خۆى كارەكەت
بەرىۋەببات.

خۆشىن لەزەت گەر زۆر دووبارە بومۇھ
ئەگۈرىت بۆ ئازار و موسىبەت.

مەمانە وەكى روحىّكە هەرگىز ناگەپىتەوە
ئەو جەستەي كە جىنى ھېشتوھ.

دلم هاوینه بُو وەسلى، بەلام ئەو مەيلى زستانە

خەزانى بۆيەكىد خەلقىنە عومرى وەك بەھارى من.

ھەندى جار مرۆڤ

"بە نىھەتى چىنى گولەوە ھەنگاۋ دەن"

بەلام "درېك" دەچى بە پىيىدا، سروشتى ژيانە ئىتىرا!

بُو كەس گولپىز نەكراوه "ئازا" ئەوھىيە لە ئازارى
درېكەكان ئەزمۇون وەربىرىت لە "گولەكانىش" چىز.

ئاهى دەگاتە عەرس

دوعاي موستەجا به دل.

هەندى جار

نەگريان ئارامت دەكاتو

نە پىكەنین نە هاوار كردن

ئارامت دەكات نەبىيەنگى

تەنها ئەوهىيە كە بە چاوى تەر

رۇو لەئاسمان دەكەيت و بلىيەت

خودايىھ تەنها تۆم هەيە.

.....

گەر دل تەنگ بويىت بە بىر خۆتى بىنەوە

تۆ بۇ دونيای كاتى هاتويىت نەك بۇ بەھەشتى

كۆتايى.

من درو ناکەم و بلىم

هەميشە لە خەيالىدایە

ئەو كەسەي كە خۆشىم ئەويت

بەلام

راستگۆيانە ئەلىم

تهنانەت ئەوكاتانەي كە لە خەيالىشىدا نىيە

ھەر خۆشىم ئەويت.

گەر خودات لە ھەموو ويستەكانت خۆشتر نەويت

بە چى رۈوويەكەوە داواي ويستەكانتى لىندهكەيت.

لهکاتی دعوا کردندا بیرت نهچن خودا پهله ناکات.

هر کهس پینگهی گرنگی خوی نهزانی .

ناتوانی گرنگ بیت بو کهس.

ههموو ئهو وشانهی له ووسفی کهسیکدا به کاری

دینیت

بیرت کردوتھو که توش دەبیت هاوشیوهی

ئهو بیت ؟؟